

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 írt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egyhóna 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség:

és
 Kiadóhivatal:

Debreczen, Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérés-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnekfel.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Arany háboru.

Debreczen, nov. 6.

(T.) Ha ingadozó kormányunk volna, ha pénzügyeink nem állnának oly szilárdan mint állanak, ha egy lökés vagy taszítás felfordulást idézhetne elő, akkor értenék ama kombinációkat, hogy a valuta rendezésének elhalasztása krízissel fog járni, avagy krízist fog előidézni, amde mikor pénzügyeink élén Európa egyik legnagyobb pénzkapacitását látjuk s okunk van hinni, hogy még sokáig látni fogjuk, addig bátran a szemébe nézünk mindenféle pénzmozgalomnak, ezüst olcsóbbodásnak, arany drágulásnak, a mi a világpiaczen történik.

Mi közünk is hozzá? mi köze a bátor közlegénynek nagy talentumu hadvezére tervéhez? Megy utána bizalommal, mert hozzá van szokva hogy győzön. És ugyan ez a nyugalom észlelhető pénzpiacunkon, habár Amerika az ezüstöt ejti, az aranyat pedig emeli, mert végre rájött, hogy egy fecske nem csinál nyarat s az európai aranymozgalommal szemben az amerikai ezüst-mánia sikerrel működni nem lesz képes. És ha bár Amerika legújabb elhatározása, hogy a Sherman törvényt eltörülte, az ezüst bevásárlását beszüntette s az aranyforgalmat állítja helyre, nem jókor jött, sem reánk sem Amerikára nézve, mert mindkettőnknek műveletét megnehezíti,

mert az aranyat egy időre megdrágítja, hát ezt lehet nevezni ideiglenes arany harcznak, de nem lehet nevezni marandó helyzetnek. De hogy az arany harc beköszöntött, az bizonyos.

Amerika merész, de érthetetlen spekulációját az ezüsttel, felakarta használni Wekerle s az olcsóbbodó aranyat beakarta vásárolni az értékben emelkedő ezüsttel, tudva tudván, hogy az arany mégis csak arany marad, s az fogja képezni a pénzügyek szilárd alapját mindenkor. Hiszen ez érdemben a magyar szakférfiak közt is folytak viták, itt is voltak akik az ezüst valuta mellett kardoskodtak, de a Wekerle éles eze belátta a tenni valót, tudta hogy Amerika sem maradhat meg az ezüst uton, s eszére fog térni mikor aztán az arany újra grasszál, hát a lángész elhatározásának gyorsaságával szerezte be a kívántató alap nagy részét. Ausztria nem jár el ily gyorsan s az ezüst olcsóbbodása őt félúton találván, műveletének egy időre nyakát szegte, Wekerle azonban oly biztosan ül most aranyhalmaza tetején, mint a mesebeli arany király.

Az Amerikával felveendő aranyharc a mi kész arany hadseregünkkel, reánk nézve valami nagy veszteséggel nem járhat, de annyi bizonyos, hogy ily nagy hatalommal szemben nem lehet megkezdni az offenzívát, hanem arany pinczéink biztos sánczai közt kell bevárni, míg

Amerika a szükséges aranyat a világ négy tájáról, valahonnan csak beszerzi, s valamelyik kevésbé előre látó pénzügyminiszternek a kamarájába nyúl. A mi bajunk mindössze is annyi, hogy drága kincsünket nem fitogtathatjuk, sétára nem vihetjük, értékét nem élvezhetjük, hanem az aranyjárdvány lefolyását szigoru elszigeteltségben kell bevárunk.

Ha egyszer Amerika is rendbe jön, ha az ásvány forgalom normalis állapota bekövetkezik; akkor mi is fölhuzzuk a csapó ajtót, s aranyrajunkat a derengő napvilágra eresztjük. Sokkal helyesebb ez így, mintha Amerika megmaradt volna az ő ezüstje mellett, s napvilágra csalván bennünket, mint a héjja, akkor csapott volna közénk, mikor aranyrajunkat már nem lehetett volna hamarosan bevonnai. Most szép csendesen bevárjuk míg ő is rendbe szedi magát és sokkal realisabb idők nem derülnek reánk az egész világ egyenlő értékű valutájával, mint lett volna az amerikai ezüst feszengés, egy mindég beüthető válságos változással.

— Országgyűlés. Pár heti szünet után a parlament szombaton megkezdte ismét törvényhozói működését. Bethlen Balázs gróf és Rosenberg Gyula előadók néhány kisebb jelentőségű törvényjavaslatot elreferálván, a fő- és székvárosi eljárásságok reformja került tárgyalásra. Szabó Imre előadó igen sikerült beszéddel referálta a törvényjavaslatot, a melynek vitájához Polonyi Gézá és Holló Lajoson kívül Mezei Mór szólott hozzá. tetszéssel kísért beszédben.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Színház.

A kassai diák.

— Harmadik előadás. —

Operette 3 felvonásban Szigligeti vígjátéka után írta Vidor Pál. Zenéjét szerzette Erkel Elek.

A Csehországból importált Venczel magyar király (Stoll) könnyelmű, kicsapongó élete által annyira lejárt a magát, hogy tanácsosai trónjának megszilárdítása végett Erzsébet hercegasszonnyal, Ágnes özvegy királyné leányával összeházasítani igyekeztek őt. Az ifjú király e célból tartózkodik ugyan Ágnes királyné udvaránál, de sokkal többet törődik Jusztinnal (Sugár Aranka) a királyné egyik udvarhölgyével, mint tervezett házasságával. Csakhogy a Jusztin szive már le van foglalva. Brébir Pető gróf (T. Ellinger Ilona) szereti, ki bár bánarszadé, végette két évig diák volt Jusztin gyámtyánál, Hancsik kassai bírónál (Tiszay) mint szegény, kőbor vitéz pályázva Jusztin szívére, melyet sikerült is megnyernie. A gyám atya azonban rájött a titkos viszonyra és elkergette diákját. Közben a királyné egy útutazása alkalmával a bíró vendége volt, hol kedvet találva Jusztinban, az egyszerű lánykát nővarhölgyévé emelte. Pető utána jön az udvar tartózkodási helyére, a királyné nyaralójába. Éskeres a módot az udvarhoz bejutni. Ugyanaz a célja Hancsiknak is, kit becsúgya ösztönöz rá. Hancsik megígéri Petőnek, hogy segítségére lesz Jusztin elnyeréséhez. viszont ez utóbbi ígéretet tett, hogy nem árulja el azt, miként az udvarkepeségre törekvő bíró aze őt szabó volt. Pető megnyeri Venczel király bizalmát, ki egy

czimezetlen szerelmes levelet bíz rá kézbesítés véget Jusztinnak majd felveszi őt testőrei közzé és megbizja, hogy vegye el Jusztint de az ő számára. Pető beegyezik, Venczel megkéri Jusztin kezét számára gyámtyjától, ki azonban megtagadja azt, elárulva a királynak hogy Pető az ő diákja volt és haszontalan nőcsabító, Jusztin is az ő csabításának áldozata. Erre viszont Pető elárulja Hancsik hajdani mesteriségét. A király büntetésből megteszi Pető udvari boldognak, Hancsikot pedig felveszi udvarába — fő udvari szabónak. Pető bosszúforral a király ellen, a reá bizott levelet Ágnes királyné kezeibe játsza és elbolonditva Deodátát (Locsarekné) a királyné másik már elvirágozott udvarhölgyét, s öksére bírja, éjjeli találkát tűzve ki, Venczelnek ellenben azt sugja be, hogy Jusztinnal lesz találkaja és ráveszi, hogy helyette jelenjen meg, nehogy pedig telismertessék cseréljen ruhát vele. A király a boldog ruháján, fején csörgő sapkával meg is jelenik a találkán, hol Jusztina helyett Deodátát találja. Pető intézkedésére az udvar meglepí, atyja az öreg cseh király is híret veszi a dolognak és a csörgősapka királyt visszakergeti hazájába. Jusztin természetesen Pető lesz.

Ez a „Kassai diák“ meséje. Elég alkalmas operette szöveg, de ügytelenül van feldolgozva mert az egyes szereplők gyakran tétlenül állnak a színpadon és ez kárára van a hatásnak. A zenéről nem a legjobb véleményei vagyunk Erkel Elek valószínűleg felbátorítva a „Czigánybaró“ sikere által Strauss mintájára szintén magyar motívumokat vett alapul, — de hosszú lére eresztve unalmasan dolgozta fel. Az első felvonásbeli kerülgő „Itt

vagyok a délibábos napragyogta tájékon“, melyet Stoll egyébiránt igen szépen énekel é énken emlékeztet egy keringőre a „Vencedmirál“ból. A második felvonásban T. Ellinger Ilona és Sugár Aranka énekelnek egy szerelmi kettőst, melyre bizony kár fáradságukat vesztegetni. Nem sokkal jobb egy induló, melylyel T. Ellinger Ilona legjobb akarata mellett sem tudott hatást elérni, ellenben csinos a quintettben énekel keringő: „Suttogni csak kettesbe jó“, — ezt a közönség tapsolta és meg is ismételtette — valamint a harmadik felvonásbeli testőrök kardala. A hangszerelessben azonban a szerző, apja fiának mutatkozott.

A szereplők is érezhették, hogy ily körülmények közt nem nagy kilátásuk van sikerre és ez meg is látszott úgy játéukon mint énekiükön. Kedvetlenül sőt itt-ott összhang nélkül ment minden. Tiszay csak felvidéki tót dialektusával tudott szerepéből valamit csinálni, T. Ellinger Ilona négyszer változtatta férficostume-jét, mindannyiszor tapsvihart keltve chic-kes megjelenésével. Sugár Aranka, ki ezuttal visszatartott hanggal de szép tisztán énekel, ugyanily gondot fordíthatna külső megjelenésére. Kitévő volt Locsarekné.

A második felvonásba betett ugynevezett „cseh táncot“ Nagy Józsa és Tihanyi Katicza fürgén és kellemmel lejtették és ismételnők kellett. Az általános tetszés, melyet e nagy igényeket nem támasztó egyszerű tánc is keltett, azon már ismételtelen kitejezett kívánságunk mellett szól, hogy tánczos párokról kellően gondoskodva legyen.

(1)

Hieronym Károly belügyminiszter szigorú tárgyalással, s fényes kapacitáló képességgel reálitást a fölszólalásokra s két beszéde után törvényjavaslatát a ház általánosságban egyhangulag elfogadta. A részletes tárgyalás hétfőn lesz. Ezután Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszolt Madarász József interpellációjára egy népiskola s Pável püspök egy rendelete tárgyában. A miniszter válaszait a ház tudomásul vette. Gyórfy Gyula interpellálta ezután Hieronymit a nagyváradi nőegylet ismeretes ügyében. Gyórfy kénytelen volt beszédét Károlyi Gábor gróf fényes megdölgése mellett tartani; míg ugyanis Gyórfy az apáczákat védte, Károlyi közbeszólásokkal támadta. Az ülés végén egy kis ünnepélyes aktus volt. Horánszky Nándor szeniorozta A honvédszoborra tett adkozások ügyéből Wekerle és Apponyi között fölmerült személyes ügy lovagiasan elintéztetett. Wekerle Sándor miniszterelnök konstataálta, hogy Apponyi is adakozott a honvédszoborra, mire Apponyi A bert gróf pedig azt konstataálta, hogy Wekerle nagyobb összeggel járult a szobor alapjához, hozzátette egyszersmind, hogy a közöttük tamadt incidens személyi része, a miniszterelnök loyaltása által elintéztetett A je enet minden irányban kellemes benyomást tett.

— **Belföldi hírek** (A kötelező polgári házasság.) Képviselei körökben elterjedt hír szerint a kötelező polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslat a kalmanit sedden mindenestre pedig még a budget-vitanak megkezdése előtt le fog tétetni a ház asztalára. — (A kormány emlékirata az egyházpolitika ról.) Szi ágyi Dezső pénteken hosszabb kihallgatáson volt a királnal s ányujtotta a Fellegénél a kormány emlékiratát az egyházpolitikai javaslatokra vonatkozólag. — (Képviselei jelölés.) Dunaszerdahelyi választópolgárok küldöttsége Szeredai Leót a Magyar Hírnap szerkesztőjét telkérte, hogy fogadja el a kerület képviselőjelöltségét, függetlenségi 48-as programmal Szeredai elfogadta a jelöltséget. — (A függetlenségipárt ujlapja.) Függetlenségipárt lapja deczember hó 15-én indul meg. Szerkesztője Holló Lajos orsz. képviselő lesz.

— **Külföldi hírek** (Az osztrák uj miniszterium) megalakulása felé

közeledik. A legtöbb tárczát Windischgrätz már bétöltötte és következőleg kombinálják az uj kabinet névsorát : Miniszterelnök tárcza nélkül : Windischgrätz Alfréd herceg, belügy : Kielmansegg gróf alsó-ausztriai vagy Thun gróf prágai helytartó, pénzügy : Plener, kereskedelem : Bahrenreiter (szabadelvű), más verzió szerint Biluski, igazságügyi : Chorinszky gróf (konzervatív) főrendibázi tag, a bécsi főörvény-zék elnöke, tanügy : Madeiszki (lengyel miniszter : Javorszki, a lengyelek klubjának elnöke, honvédelmi miniszter : Welsersheimb gróf tábornok, ki ugyanezt a tárczát a Taaffe-kormány alatt is betöltötte. — (Gurko a halálos ágyon.) Az orvosok kijelentették, hogy Gurko tábornok menthetetlenül el van veszve. A czárt napokint több ízben értesítik állapotáról. Gurko felesége is veszélyesen beteg. (Francziáország új bécsi nagykövete.) A magyar király hozzájárult Lozának bécsi nagykövetté való kinevezéséhez. (1300 izbe fult katoná.) Newyorkból távirják : A brazilai forradalmárok „Republika” nevű hajója elsüllyesztette a kormány „Rio de Janeiro” nevű hajóját. 1300 katona a vízbe fult.

A debreczeni állami tisztviselők mozgalma.

Debreczen, nov. 6.

Lapunk tegnapi számban közöltük a debreczeni állami tisztviselők értekezletének a lakbér osztályzat megváltoztatása végett Debreczen város közönségéhez és br. Podmaniczky Fr gyeshez az orsz. szabadelvű párt elnökéhez intézett kérelmet. Ezen tal közöljük az értekezletnek Körösi Sándor orsz. képviselőhöz küldött levelet. A levélgyszó hangzik :

Nagyságos Képviselet ur!

A debreczeni állami tisztviselők bátorítva azon buzgó érdeklődéstől, melyet Nagyságod Debreczen városának sérelmes lakpénz-osztályba sorozása iránt tanusított, egyszersmind megköszönve Nagyságodnak f. évi május hóban kelt szives és részletes tudósítását, tisztelettel és bizalommal fordulnak ismét Nagyságodhoz,

midőn a nmltu miniszterelnök urhoz beadott kérvényük sorsáról bátorokodnak Nagyságodtól, mint Debreczen sz. kir. város egyik képviselőjétől becses felvilágosítást kérni.

A helybeli állami tisztviselők ugyanis f. évi október 23-án ismét értekezletre gyűltek össze, melyben élénk nyilvánt az aggodalom, hogy lakpénzüknek sérelmes osztályozása ellen a kormányhoz felterjesztett kérvényük talán semmi eredménnyel sem járt, mert az uj, a pénzügyi bizottságban már le is tárgyalt 1894. évi költségvetés mi nyomát se mutatja annak, mintha Debreczen városa magasabb lakpénzosztályba soroztatott volna.

Az értekezlet tehát bennünket azzal bizott meg, hogy intézzünk tisztelettel kérdést illetve kérészt Nagyságodhoz, hogy vajjon Nagyságodnak nincs-e tudomása kérelmünk teljesítéséről, a melyet Wekerle miniszterelnök ur ő nagyméltósága éppen Nagyságod és Debreczen város többi országos képviselő előtt fölötte méltányosnak, sőt legközelebb teljesítendőnek nyilvántott.

Ha pedig a most betérjesztett költségvetés csakugyan nem tenne eleget jogos óhajtasinknak, a tisztviselői értekezlet nevében arra bátorokodunk Nagyságodtól kéri, méltóztassék debreczeni képviselő társaival egyetértve, a költségvetésnek a képviselőházban való tárgyalása alkalmával fölszólalni és a törvényhozásnak jó akaró figyelmét a mi sérelmes ügyünkre felhívni, hogy az még az 1894. évi költségvetés keretén belül orvoslást nyerhessen.

Midőn az ismételt alkalmatlansáért Nagyságodnak kibocsátását reméljük, egyszersmind sziveskedjék tudomásul venni, hogy a kormányhoz benyujtott emlékiratunkat, melyből ide is mellékelünk egy példányt, megküldöttük mindenik országos pártnak, azon kérelemmel, hogy ügyünknek a képviselőházban tárgyalásakor bennünket jóindulatu pártfogásukkal támogatni kegyeskedjenek.

Kérésünket a magunk és megbizóink nevében ismételve, Nagyságodnak pedig szives válaszát kérve, maradunk

a debreczeni állami tisztviselők 1893. évi október 23-án tartott értekezlete nevében hazafias tisztelettel.

Debreczen, 1893. okt. 30.

Anyá.

Irta : László József.

A nap már rég elvesztette utolsó fényét az éj leszállt a földre. A falu végén tekvő kis házikóba is bevonult a setét árnyék, hol a kályha melletti széke ülve egy öreg asszony költögetett. Mellette a földön egy macska feküdt, melynek szemei az éji homályban világlottak. Csendes volt a kis szobában, csak a kötő tü folytonos zörgése s az óra örökös és egyhangu ketyegése hallatszott.

Majd egy emelkedő hang s az óra ütni kezdett.

„Nyolcz óra ! most már este van. Ő nem sokára itt lesz.”

Egész megkönyebült az öreg asszony, kötését félre tette, felállott s homályosan égő olaj lámpáját meggyújtotta. Azután ismét leült a kályha mellé, a tü ismét tovább zörgött, ősz fejét mellére lehajította s elmúlt idők emlékeit idézte fel magában.

Két és fél év mult el, mióta egyetlen fiát nem látta, most várja őt, mert a katonaságtól már megszabadult. — De ő nem jött meg. — Az éj elmúlt, ismét nap és ismét éj lett és ő még sem érkezett meg. Így mult el sok idő egymásután. Végre jött a levélhordó „Anyóka, levele van, kedves fiától”. Az öreg asszony felteszi szemüvegét, az ablakhoz megy, remegő kézzel bontja fel a levelet. Valjon mit írhat ? Azután olvassa. Lassan ment az olvasás, betűzni kellett a szavakat. Különösen ma. A betűk csak úgy táncoltak a papiroson, őz öreg asszony szemei könnyben usztak az örömtől.

„Jön tehát végre ? — Nem, ő nem jön !”

Az öreg asszony a kályha mellé ült s

göröcsösen szoritotta a levelet kezeiben, könyei sú ün hullottak,

Nem, ő nem jön ! Talán nem is jön többé ! Sötét börtönben ül az én fiam, nehéz láncokra verve. Gyilkos volt ! Verekedés közben egy embert megölt — ezért nem jöhet ő. — „Anyám én ártatlan vagyok,” így ír az ő kedves fia, „magam sem tudom, hogy történt az egész.” — Az öreg asszony erre csak intett fejével, jól tudta hogy fia mit csinált. A katonaságtól elbocsátották, aztán ivott s végre tombolt örömben ; a tej lázas állapotba jön, egyik sértő szó követi a másikat, azután tellemelte s kinyujtotta fiam a karját — és megtörtént.

Nem, ő nem jön haza. Három év fegyház. Az öreg asszony elnémult. Panasz nem jött ajkára, szeme többé nem könyezett. Hirtelen felállott, vidámabb lett s elment hazulról, hogy rokonait meglátogassa. Azoknak elbeszélte, előbb dadogva, majd folyékonyabban, hogy az ő egyetlen Jancsija most nem jön haza, mert mint hajóslegény egy hadi hajónál lett alkalmazva s ez a hajó most a világot körül járja. Az egész egész rokonság bámult ezek halattára s a bator fiut mindenki dicsérte. — Az öreg asszony most hazudott először életében s gondolta magában, hogy ezt a hazugságot tul nem éli. De ő egyetlen fiáért mindenre kész volt s mindenkinek beszélt fia dolgairól, míg végre az egész falu tudta. Így is kellett ennek lenni ! Nem volt szabad senkinek sem tudni, hogy az ő Jancsija a fegyházban ül. Ha megtudnák, akkor ő a faluba többé vissza nem térhet, nem többé anyához, ki őtet annyira szereti. Minden ember kerülné őtet, mint egy megvetettet. A gyermekek utána kiabálnának, kövekkel megdobál-

nák s „fegyencz” névvel illetnék. És az ő Kajtija, menyasszonya, ki őt szereti, ki hozzá hü maradt már az órákat számolja, míg Jancsi haza jöve és őt az oltárhoz vezeti, — ő Jancsirt elhagyná s utálattal fordulna el tőle. Nem, ezt nem szabad senkinek sem tudni !

És az öreg asszony mosolygott, mindenkinek barátságos arcot mutatott s e mellett szívében csak a halált kívánta magának. Éjjel, mikor a faluban már mindenki aludt, térdre omlott a feszület előtt, sirt s Istenhez imadkozott, hogy az ő Jancsiját a fegyházban negoltalmazza.

De még valami bántotta az öreg asszonyt. Az ő Jancsijának majd szép ruhában kell haza jönni, a nagy utazásból kell, hogy valami pénzt is hozzon magával. És így elkezdett takarékoskodni, garast-garasra rakott. Az édes kávét oly nagyon szerette, de ezentul csak keserű itta s czukrot többé sohasem vett. Garast-garasra tett ! Azután a szomszéd városban egy nagyobb üzlet részére költögetett, fél éjen keresz túl. De ezt a faluban senkisé tudta. Épen nem. Mint egy tolvaj osont el a faluból s úgy jött haza Hétről-hétre, nyárban, télben, viharban, esőben és hóban, így élt ez az öreg asszony.

Mult az idő. Három év ! Végre jönnie kell. Ma !

Az öreg asszony felemelkedett, a szekrényhez ment, abból meleg harisnyákat, egy pár uj csizmát s egy selyem nyakkendőt vett elő. Ő ezt mind megtakargatta. Azután mindezt egy szépen megsurolt asztalra rakta. Majd az ágyhoz ment s a párna alól egy pénztárczát vett ki, csörgött benne a pénz. Az anyóka boldogan

(Folyt köv.)

„Magyar liturgia.“

Írta: Dr. Demkó Ágoston.

H. Dorog, nov. 2.

(Folytatás.)

Politikai szempontból, mely szintén jelentékeny figyelmére méltó körülményt képez, tekintve a magyar nyelvnek a görög úgy az egyesült, mint a nem egyesült egyházakba való behozatalát óriási s kiszámíthatlan előnnyel járna, mert míg ma a magyar nyelv terjesztése kisedő óvodák, E. M. K. E. F. V. K. E. s más humánus eszközökkel ugyan, de nagy avarattal történik, s éppen ezért a nemzetiségekben bizalmatlanságot s ellenszenvet szül, addig a magyar oltári nyelv által ha nem is egy két évtized, de egy-két emberöltőn át elérhetnék azt, hogy a Magyarországon lakó nemzetiségek nemcsak politikailag, hanem nyelvileg is egyszékes magyar nemzetet képeznének.

Feltéve, hogy ez egy két emberöltőn nem valósulna meg s azt sokan vérmes reménynek neveznék, már az is nyereség lenne, ha a magyar oltári nyelv a magyar ajku görög keletiek és görög katolikusok eloláhosítását, elzárósítását megakadályozni. Nem lenne óriási nyereség nem tehető-e fel, hogy azon 67 község melyben ma már vegyesen szláv és magyar nyelven végzik a szertartásokat, rövid idővel megmagyarosodna egészen azon egy községgel, melyben oláhul és magyarul dicsérik az Istent? s hány ily község van még a eperjesi egyházmegyében s talán másutt is, melyekről másoknak lehet ugyan tudomás, de nekem ez idő szerint nincs.

Mennyi anomáliát szüntetne meg a magyar nyelvnek a görög egyházakba való behozatala, azt csak azok tudják, kik vegyes ajku, vegyes vallású vidékeken megfordultak, az egyes vallásokat ismerik, a nép életet megfigyelik.

Tudjuk, hogy az oly gör. keleti templomokat, melynek hívei ma magyarok, „rácz templomoknak“ híveit „ráczoknak“ hívják, azon gör. keletieket, kik szerb nyelven végzik szertartásukat „szerbeknek“, a szertartásukban oláh nyelvet használó gör. keletieket és gör. katolikusokat „oláhoknak“ templomukat „oláh“ templomnak, a szláv liturgiát használó gör. katolikusokat „oroszoknak“ templomukat „Orosz templomnak, vallásukat „orosz“ vallásnak nevezik s ez utóbbiaknak ilyenén való elnevezése s más valásuktól való megkülönböztetése sajnos de igaz, hogy oly vidéken is szelvében használtatik úgy a pór nép mint az intelligens elemek által, hol a gör. katolikusok magyar nyelven kívül más nyelven nem tudnak, hol szertartásukat tisztán magyarul végzik, miért? mert még ezelőtt 15–20 évvel templomi szertartásukat szláv nyelven tartották.

Tény, hogy lat. szert. róm. kath. testvéreinket „pápistáknak (pápaista) nevezik s hogy a hely. hitv. reformátusokat „magyaroknak“, vallásukat „magyar vallásnak“ templomukat „magyar templomnak“ hívják, miért mert szertartásuk kezdettől fogva magyar volt. Pedig nem létezik sem rácz, sem szerb, sem oláh, sem orosz, sem pápista, sem magyar vallás s még s ezek a szertartási nyelvek szerint különböztetnek meg tévesen. Ha már a szertartási nyelv szerint különböztetetik meg a vallás, mennyivel inkább nevezik magukat a nemzetiségek „szerbeknek“, „oláhoknak“, „oroszoknak“, hiszen — gondolják — ha egy valami nem létezik ott tereztetik a szertartási nyelvből miért ne lehetne abból egy létezőt teremteni, ha vallásukat szertartási nyelvünk után nevezik, miért ne nevezhetnők mi magunkat szertartási nyelvünk után, különösen oly nemzetiségnek, melyből kültöldön nem z et van.

(Folyt. és vége köv.)

Irodalom — Művészet.

* Jókai jubileuma. Az „Otthon“ írók és hírlapírók körében érdekes tanácskozás volt. Báró Eötvös Loránd, a Jókai jubileum nagybizottságának elnöke kifejtette, hogy mely irányban óhajtaná a Jókai jubileum érdekében a sajtó agitációját igénybe venni. A jubileum legkiemelkedőbb mozzanata lesz a Jókai műveiből rendezendő diszkiadás mely száz kötetet fog kitenni, s melynek előfizetési ára 200 frt. Hogy ez a kiadás létrejöhesse s belőle Jókainak a tervezett 100,000 forint tiszteletdíj megadható legyen, ezer előfizetőre van szükség. Arra kéri tehát a sajtót, hogy hatáskörén belül iparkodjék megnyerni a közönséget az előfizetésre. A nagybizottság lelkes felhívást intézett a közönséghez, melyet többek között aláírták a következők: József főherceg mint védnök Eötvös Loránd báró elnök, Beöthy Zsolt titkár, Vaszary Kólos és Vay Miklós báró mint díszelnők. A nemzeti diszkiadás nagy 8-rét alakban, finom famentes papíron, szép könnyen olvasható garmond betűkkel nyomtatva fog megjelenni. — A nemzeti diszkiadás minden példánya számozva lesz és az első kötetben az előfizető nevével ellátva. Minden példányhoz a szerző fényetes arczképe Jókai Mór sajátkezű névalírásával fog csatolattatni. A nemzeti diszkiadás egy példányának előfizetési ára 200 forintban van megállapítva. Az előfizetési összegek a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársasághoz Budapestre (Koronaherceg utca 3. sz.) küldendők.

Színház.

* Komáromi Mariska, a népszínház kiváló tagja e héten ismét vendégszerpelni fog. Két szer lép fel és pedig szerdán a „Mada-rász“ ban, melyben Postás Milka remek alakítását már volt alkalmunk méltatni és csütörtökön Planquette gyönyörű operettjében „Rip van Vinkle“-ben.

* A „Kassai diák“ bemutatója szombaton volt, melylyel részletesen tárczarovatunkban foglalkozunk.

— Harmincznegyedik előadás. A „Kassai diák“ második előadását szép közönség nézte végig. Vasárnap is lévén, tapsok sürűben hangzottak fel, mint az első előadás. Ami azonban legkevesebb sem változtatja meg a darabról és zenéjéről alkotott véleményünket. A szereplők élénkebben játszottak, de az ének részek nem mindig sikerültek. A zenekar finom összevágó játékaért különös dicséretet érdemel.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a segéd és segéd-hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felkelési felvilágosításokat ad hétköznapiakon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirtd. hivatalnál november 6-án: Változó, derült hűvös.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnap délután d. e. 10-től 12-ig.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. November hó 6-án reggeli 7 órakor Hőmérséklet 7.6 C. fok. Légnymomás 758.6 millim. Szélirány Délkeleti. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugy nevezett idő alatt legmagasabb hőmérséklet 10 fok. Legalacsonyabb hőm. 6 fok.

Séta hangverseny a Margit fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

November 9. délután fél 6-kor a debreczeni vadásztársulat közgyűlése a városban.

November 12. délelőtt 10 órakor a tornaegylet közgyűlése, saját helyiségében.

— Adakozások a debreczeni egyetemre. Csaknem husz ezer korona új adományról ad

batunk hirt ma és egy olyan új mozgalomról, melynek anyagi és erkölcsi értékeit magasra becsüli a debreczeni egyetem eszméjének minden barátja, nagy horderéjű, kellőképen tudja méltányolni minden protestáns ember, a kulturális haladásnak és liberalizmusnak minden őszinte híve. A debreczeni egyetem létesítése olyan oldalról is fog előre láthatólag erős támogatást nyerni e tegnap meindult mozgalom által, melyre az egyetem tervezői nem számítottak, természetesen nem is számíthattak. A debreczeni zsidó hitközség, ez a tekintélyes, gazdag, hazafias érzelmi testület lelkesedéssel ajánlta fel tegnap segítségét a nagy feladat megoldásához és elhatározta, hogy támogatásra felhívja a tiszántuli vármegyékben levő összes izr. hitközségeket és izr. vallású polgárokat. Mert a zsidóság lekötöztetnek érezi magát a debreczeni főiskola, általában a protestáns egyház iskolái iránt, melyekben fiai s z a z a l tanultak és tanulnak; mert a protestantizmus és a zsidóság érdeke Magyarországon szorosán össze volt forrva eddig is, — még szorosabban össze van forrva most a politikai helyzet következtében; mert a hazafias, magyar zsidóság nem zárkozhatik el az áldozatkészség kötelessége elől akkor, midőn a nemzeti műveltség és tudományosság ápolására létesül új, magasabb tanintézet. — Ezt akarja dokumentálni a zsidóság, midőn a magadományával a protestáns egyetem létesítéséhez szintén hozzájárulni kíván. Ez a felfogás és meggyőződés nyert kifejezést a debreczeni izr. hitközség képviselőtestületi gyűlésében. — Mint már fentebb mondtuk, közel huszezer korona adomány érkezett az utolsó két uap alatt egyetemünkre, éppen évtordulóján annak, hogy közülük a tiszántuli egyházkerületnek a bölcsészeti fakultás felállítására tárgyában a zsinathoz intézett felhívását. Gróf Dégenfeld József városunk és Hajdumegye főispánja, családjában hagyományos buzgósággal munkálja egyházának érdekeit. Ime most is a Dégentek erényével jár elől a tettek mezején. A debreczeni főiskolának tovább fejlesztésére már előbb 300 forintot adományozott; szombaton pedig az egyetem részére három ezer forintos alpitványt tett. — A békei előkelő gyülekezet presbiteriuma négy ezer koronás alapítványával szerepel a pátronusok arany-könyvében. — A debreczeni izr. hitközség képviselő testülete és Reichmann Ármán hitközségi elnök egyenként 2000—2000 koronás alapítványukkal csatlakoztak az egyetem építésének derék munkáshoz. Reichmann Ármán Simonffy Imre polgármester által szombaton este adott vacsorán jelentette ki, hogy az egyetemre ő is 1000 frtot ad. A dolog úgy történt, hogy a polgármester ur sorbajarta vendégeit, poharat kocztintván velők. — Mikor Reichmann Ármánhoz ért, ez ilyenformán szólott: „Nagyságos Uram! Nem vagyok szónok ember, hogy s ép szavakkal tolmácsolhasam kívánságaimat, nagybecsülésemet. Hanem tiszteletem jelül az egyetemre én is adok ezer forintot“. Később a polgármester ur az előkelő társaság előtt publikálta a szép adományt, az ezer forinttal megváltott dikciót, mikor Reichmann Ármán mint hitközségi elnököt felköszöntötte. Az egész társaság zajosan éljen ott. — A újabb adakozók között vannak Lengyel Imre h. szoboszlói kir. járásbíró 200 koronával; a nagybányai ev. ref. egyház szintén k á t s z á z koronával; ezen kívül gyűjteni fog. Debreczenben az általános, házankénti gyűjést decemberben rendezik.

— **Ünnepélyes felolvasó ülés.** A Csokonai kör felolvasásait rendező bizottság Géresi Kálmán elnökleite alatt, tegnap kitűzte az idei első felolvasó ülés napját és megállapította annak programját. — November 17-én, Csokonai születése napján társas vacsorával egybekötött ünnepélyt rendez a kör a Margit fürdőben. Az esti 7 órakor kezdődő ünnepély több tekintetben is különösebb vonzerőt fog gyakorolni a debreczeni művelt közönségre. Dr. Szendrey János a nemzeti muzeum segédőre, ki tavaly már egyszer szabad előadásával olyan kellemes élvezetet szerzett a debreczenieknek, megígérte, hogy az idén is szíves lesz közreműködni a Csokonai kör valamelyik felolvasó ülésén. A rendezőség Szendreyt az ünnepélyes megnyitásra ohajtott megnyerni s tegnap táviratilag tudakozódott nála, hajlandó lenne-e lejönni felolvasás vagy előadás tartására. Szendrey még nem válaszolt, de reméljük, hogy már a Csokonai emlékünnepen beváltja ígérését. A megnyitó ünnepély programja következő:

Elnöki beszéd Vértesi Arnoldtól.

Alkalmi költemény: megírására és elszavalására Jánossy Zoltán főiskolai széniorot kéri fel.

Szendrey János muzeumi segédőr előadása vagy felolvasása; ha t. i. a meghívást szíves lesz elfogadni.

Géresi Kálmán alelnök felolvasása; tárgya lesz a milenium Debreczenre vonatkozásában.

Csokonai Vitéz Mihály egy eredeti, sajátkezűleg aláírott és saját pecsétjével ellátott levelének bemutatása és ösmertetése Komlóssy Arthur alelnök által.

Ezt a levelet a költő az 1802-diki nagy tüzvész után, mely az ő darabos utcai kis házat is elhamvasztotta, Pap Szász József t. igari földbirtokoshoz, egyik patronátusához, írta, segedelmet kérvén tőle, hogy elpusztult hajlékát újra felépíthesse. Maga a levél különben nem ösmeretlen mert Milesz Béla t. füredi ref. tanító már 1871-ben a Vasárnapi Ujságban közölte volt. A borítékkal együtt igen ép állapotban meglévő, érdekes levelet Milesz a Pap Szász családtól kapta s ő most Komlóssy Arthur kérésére a Csokonai körnek ajándékozta megőrzés végett. A rendező bizottság ülésén Komlóssy Arthur bejelentette, hogy a szepitési szakosztály elhatározta Csokonai arczképének lefestését Kovács János helybeli festővel, ki azt nov. 17-dikére el is készíti. A képet tehát felajánlja a rendező bizottságnak, hogy a megnyitó ünnepélyen a fiúmeiek koszorújával együtt a közönségnek bemutatassék. — A bizottság az ajánlatot elfogadta.

— **A polgármester névestéle.** Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester szombaton este névnapja alkalmából a Bika szálloda nagyobbik földszinti éttermében 120 teritékű vacsorát adott, melyre városunk számos előkelősége volt hivatalos. Köz és társadalmi életünk minden számottevő tényezőjét képviselve láttuk a gazdag lakomán: a városi és megyei tisztikart, a felekezeti elöljáróságait, a törvényhatósági bizottságot, a katonatiszti kart, a bíróságokat, a tanintézeteket a kereskedő, iparos és gazdálkodó osztályt és a helyi sajtót. A rendkívül szíves házigazda körül a főhelyet Kiss Áron püspök, gróf Degenfeld József főispán, dr. Wolafka Nándor v. püspök-plébános, Cserna Vincze kir. főügyész, Széll Farkas tanácselnök, Sággy Gyula üzletvezető, Rásó Gyula kir. tan., alispán, Görgey honvéd ezredes foglalták el.

A vacsora kevéssel 8 óra után kezdődött Rácz Károly zenéje mellett. Az étlap következő volt:

Barna leves,
Halak,
Bélszín sült és borju szelet,
Pulyka és malacz sült
befőttel és salátával.

TÉSZTÁK:

Crème és Pudding
Fagylalt piskótával
Jardinetto, Gesztenye
Fekete kávé, Tea.

BOROK:

Érmelléki asztali ó bor.
Érmelléki Bakar 1880-ik évi.
Szamorodni.
Egri veres.
Budai veres.
Savanyu vizek.

A harmadik fogásnál Simonffy Imre köszönetet mondott az ő kedves vendégeinek, kik megjelenésükkel megtisztelték őt és igen nagy örömet szereztek neki. Vendégeit és ezek családjait köszöntö fel, — Kiss Áron püspök meleg, bensőségteljes beszéddel viharos óvázók mellett éteti Simonffy Imre polgármestert. — **Ábrahám László** tiszti főügyész az apostoli szerénységű, apostoli erényekke ékeskedő főpásztorunkra, Kiss Áron püspökre emeli poharát. Legyen szerencsésebb — ezt kívánja — Mózesnél; — ne csak meglássa, ne csak megmutathassa népének az ígérát földét, de be is vezethesse oda. Éje meg a nemes eszme a debreczeni prot. egyetem eszméjének diadalát, melyért mindnyájunk szíve nagyot dobban, melyért mindnyájan lelkesedünk. Ez egyetem megnyitása ünnepén az ő imája hangozzék. Dr. Wolafka Nándor v. püspök köszöntötte fel ezután az est hőseit. Érti, hogy Kiss Áron oly lelkesen étette a polgármestert, kiben egyháza kormányzásánál jobb kezét bírja. De a polgármester vallás-különbség nélkül egyformán nagy tiszteletben, becsülésben, szeretetben részesül e város minden polgára részéről, kiket bölcsessége, tapintata, szívélyessége által maga iránt lekötöleztet. Azt kívánja, hogy polgármesterségének ne csak 20-dik, de 25-dik évét is megérhesse. — **Némethy Lajos** lelkész, mint a debreczeni egyház főgondnokát, **Balogh Ferencz** tanár, mint a kollégium helyi gondnokát éteti Simonffy Imrét; **Balogh Ferencz** a város másik fejét, a köztisztviselőben álló gróf Degenfeld József főispánt. **Könyves Tóth Kálmán** lelkész, a királyi tábla távollévő elnökére, **Puky Gyulára** s jelenlevő egyik tanácselnökére **Széll Farkasra** kit ott látunk minden nemes czélú társadalmi mozgalomban, — üríti poharát. **Cserna Vincze** királyi főügyész, a lelkész, a papi állásnak ama szép hivatását fejtetgetvén, hogy a jogrendnek fenntartását is kell munkálnia, dr. **Wolafka Nándor v. püspököt**, majd **Rásó Gyula** alispánt éteti. **Rásó Gyula** a házi gazda család életét boldogítója, a polgármesterné ő nagyságára üríti poharát. Dr. **Kovács Sándor** kollégiumi akad. igazgató **Cserna Vinczét** köszöntötte fel dr. **Wolafka Nándor**. Tisztjában úgy nyilatkozott, hogy az a feladat, miszerint a papoknak az erkölcsi alapot meg kell őrizniök, közös feladat, bármely dogmákat kövessenek is. Ma nem a kath. és prot. egyházak állanak ellenségként egymással szemben, hanem mindketőjüket egy új közös ellenség támadja, mely a hitet, a koresztyénséget akarja lerombolni. E közös ellenség ellen egyesülniök kell az egyházaknak. **Géresi Kálmán** tanár szellemes felkötésében a közös hadsereg és a honvédség jelen lévő képviselőit, **Jóna Dániel** az iparosok részéről a polgármestert, **Fekete Sándor** m. főjegyző **Sághi Gyula** üzletvezetőt, **Eötvös Károly** Lajos Fráter Imrét s **Lengyel Imrét**, **Koszorus Lajos** Kiss Albert lelkész orsz. képviselőt, **Sághi Gyula** Sesztina Lajost, **Zádor Lajost** és dr. **Király Ferenczét**, **Ábrahám László** **Szeghő István** kir. táblai tanácselnököt, **Elek Lajos** Simonffy Imrét, mint a főiskolai gazdasági tanács elnökét étette. Dr. **Kovács Sándor** akad. igazgató azt kívánja, hogy a debreczeni főiskola **S i-**

monffy Imre főgondnoksága alatt minél előbb érje el a fejlődésnek azt a magas fokát, midőn őt már nem tekintetes rektor-professorok, hanem nagyságos rektor magnificusok, dekánnal üdvözölhetik e napon. — **Simonffy Imre** kettős örömmel éteti **Reichmann Ármint**, aki elnöke a debreczeni hazafias szellemű izr. hitközségnek és aki csak az imént **egy ezer forintos** alapítványt ajánlott a debreczeni egyetemre. — Felkészöntöt mondottak még **K. Tóth Kálmán** **Rásó Gyulaért**, **Szeghő István** gróf **Degenfeld Józsefért**, **Simonffy Imréért** és **Rásó Gyulaért**, **Fekete Sándor** **Vecsey Imréért**, **Ábrahám László** a városi tisztikar nevében a polgármesterért és **Fekete Sándor** a kollégium tanáraiért. A társaság kitünő hangulatban, czigány zene mellett éjfélt utáni maradt együtt.

— **Az izraelita hitközség gyűlése.** A debreczeni izraelita hitközség képviselőtestülete tegnap délután népes közgyűlést tartott **Reichmann Ármint** elnökleite alatt. — A gyűlés egy igen szép jelenettel kezdődött, melynek előreláthatólag országgra szóló hatása lesz. A képviselőtestület egyhangulag, lelkesedéssel határozta el, hogy ezer forint alapítványt tesz a debreczeni egyetemre saját tagjai között gyűjtést indít s felhívást intéz a tiszántuli egyházkerület területén lévő összes izr. hitközségekhez hogy adakozzanak a debreczeni prot. egyetemre. — A napi rend első száma volt az előjáróság következő előterjesztése: „A debreczeni izr. hitközség teljesen átérezvén a debreczeni egyetem létesítésének áldásos és üdvös nagy horderejét, a maga szerény anyagi erejéhez képest, egy porszemmel hozzájárulni akar a debreczeni közönség hazafias áldozatkészségét és a magyar kultúra iránti lelkes hódolatát hirdető nagy alkotáshoz; ennek következtében a debreczeni egyetem alapja javára két ezer korona alapítványt tesz, oly módon, hogy ez összeg öt év alatt fizetendő ki, minden év első negyedében 400 koronás kamat nélküli részletekben.” — Az előterjesztést lelkes éljenzés fogadta, melynek lecsillapulatával dr. **Bakonfi Samu** kért szót. Az ő ösmeretes eloquentiájával ajánlotta elfogadásra az előjáróság indítványát. A protestantizmus érdeke — ugymond — egy a zsidóság érdekében, különösen a mai politikai helyzet utal arra, hogy a szabadelvűség diadalát a protestantizmus és a zsidóság összetartása biztosítsa. Hogy e közös érdek tudata minél intenzivebb módon nyerjen kifejezést, indítványozza, hogy a debreczeni izr. hitközség intezzen felhívást a tiszántuli vármegyék zsidó hitközségeihez, adakozásra szólítván fel őket. Ez országos jellegű mozgalomnak kezdeményezése megilleti a debreczeni izr. hitközséget, méltó is hozzá. Hiszen úgy is vezérszerepet kell vinnie a hazai zsidóság közel jövőben meginduló országos szervezésénél. Lendületes szép vita keletkezett ezután: nem a felett, hogy a zsidóság hozzájárul-e a debreczeni egyetem létesítéséhez, hiszen erre nézve mindenki egyetértett s minden szókon erősen hangsúlyozta, hogy a debreczeni izr. vallásos lakosoknak egyenkint is, erejükhez mérten támogatniok kell a prot. egyetem eszméjét, csupán a támogatás módozataira nézve volt némi véleménykülönbség. De ezeket is elsimitotta az ügy iránti lelkesedés s a gyűlés ünnepélyes jelentőségének tudata, mely azt követelte, hogy a határozatot egyhangulag kell meghozni. Részt vettek a vitában a debreczeni egyetem ügyének meleg szeretetétől áthatott beszédekkel: dr. **Szántó Sámuel**, dr. **Popper Mór**, **Stern József**, **Falk Lajos**, **Katz Jakab**, **Bechert Manó**. Az elnök végre zajos éljenzés mellett kimondta az egyhangulag hozott határozatot, hogy a debreczeni hitközség két ezer koronás alapítványt tesz a debreczeni prot. egyetemre; a hitközségi elnöknek aláírási ívet nyit s felhívja a hitközség tagjait, hogy ez íven adományokat jegyezzenek; felhívást intéz a tiszántul levő izr. hitközségekhez, hogy szintén adakozzanak. — Dr. **Balkányi Miklósnak** november 2-dikán tett s a lapokban közölt hasonló tárgyú indítványa, miután az előjáróság már november 29-dikén 1000 forint alapítványt tevésre hozott előterjesztést, mint tárgytalan és felesleges, mellőztetett. — Ezután a közgyűlés jóváhagyta a Széchenyi-ut

czai házastelaknek Berger Jenő építész részére való eladását 20,000 forintért, úgy azonban, hogy Berger Jenő a hitközség részére eddig teljesített tervezési munkálatokat díj nélkül engedje át. — Elhatározott továbbá, hogy a Misko-czy-féle házban lakóknak a bérletet még a jövő évben nem mondja fel a hitközség, mivel 1894-ben c upán az iskola építést viszi kereszttül; a templomépítésre csak azután kerülhet sor.

— **Személyi hírek.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Ábrahám László t. főügyész és Komlóssy Artúr bizottsági tag ma fontos városi ügyekben Budapestre utaztak. Az esti vonattal gróf Dégenfeld József főispán is a fővárosba utazik. — Kondor Bertalan, kit a debreczeni üzletvezetőség, mint számosztály-tőnököt Budapestre helyezték át, családjával együtt ma délben utazott el a fővárosba, új állomáshelyére. A távozókat számos család kísérte ki az állomáshoz.

— **Üdvözlések a polgármesternél.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármestert tegnap névnapja alkalmából számos küldöttség kereste fel, hogy szerencse-kívánataikat előtte kifejezzék. — A városi tisztikar testületileg tisztelgett nála Ábrahám László t. főügyész vezetése alatt, aki lendületes szép beszédben tolmácsolta a tisztikar jó kívánságait. A polgármester ur igen szívesen fogadta a tisztikar szíves megemlékezését. Tisztelegtek ná a még a ref. lelkesítő kar a főiskola igazgatói, a ref. tanítótestület és több testület és intézet küldöttsége.

— **Jótéony asztaltársaság.** A Frohner szálloda éttermében már egy év óta egy kedélyes asztaltársaság gyűl rendszeren össze, mely feladatául tűzte ki a szegény gyermekek felnevelését körükben apránként teljesített edományok által. Ez évben is 10 szegény gyermek nyert a beálló tétel teljes ruházatát ez uton. Eltársaság élén Emmerich Arnold áll, ki az eszme megpendítője volt és annak kivételében folyton buzgón működik. Nincs igaza tehát egy budapesti hetilapnak, mely debreczeni hírei alatt erről megemlékezvén, az érdemet másnak tulajdonítja.

— **Dal-stély.** A debreczeni dalegylet tegnap este dalestélyt rendezett a Margit fürdő dísztermében. Hogy ezek az estélyek mennyire látogatottak, bizonyítja az a körülmény is, hogy tegnap igen sokan visszatértek, mert nem fértek be a terembe. Első eset volt, hogy a dalegylet a 39. gyalogezred zenekarának közreműködése mellett tartotta dalestélyét. A zsúfolásig töltött teremben pontban fél kilencz órakor felzendült a „Dalra magyar“ hazafias ének Zimaytól, melyet nemsokára követett a Selley „Vásárhelyi sétatérén“ kezdetű dala. Mindkettőt kellő precizitással énekelte a dalegylet mindkettőt megújráztatta a közönség. A program harmadik számát a Huber „Fohász“ a képezte. A katonai zenekar méltó kísérője volt a dalegylet énekének és Mácsay karmesternek volt gondja rá hogy a legkellemesebb összhangzat gyönyörködtesse a hallgatóságot. Meg kell említenünk e számaál a Szilágyi János tenor szólóját, a ki szép, kellemes hangjával intónálta a „Fohász“ legszebb részletét. Szilágyi János énekét Donogán István kísérte érczes baritonjával, míg az egylet többi tagjai lassu zöngéssel tették még kellemesebbé az előadást. Majd a „Fehér galamb“ (Hubertől) következett, előadva a dalegylet által, mire a „Takarodó“t énekelték, a katonai zenekar kíséretében. A katonás tempóban elcsöndesedő ének fináléjában kellemes benyomást tett az oborlány hangja és a kis dob lassu pörgése. Végül az elmaradhatatlan Rákóczy-induló zendült fel, melynek megújrázása után a közönség ifjabb része hozzáfogott a tánchoz. Ha megemlítjük, hogy a „Margit“ fürdő vendéglőse is kitétt magáért, jelezhetjük a dalegyletnek tegnap esti teljes sikerét. Rácz Károly kinek a sikerben szintén része van, hajnalig húzta a talp alá valót. (B.)

— **Tűzoltó verseny.** A debreczeni tűzoltó egylet saját zenekara kíséretében tegnap délután 2 órakor kivonult a Kossuth utczai mázsházhoz, a hol Szikszay Gyula főparancsnok és Publik Ernő h. főparancsnok jelenlétében megtartott a tűzoltó ver-

seny. A verseny, melyet nagy közönség nézett végig 3 órától esti 7 óráig tartott; a sötétség beálltával fáklyákat gyújtottak s a mellett folyt a vetélkedés a díjakért. Az eredmény a következő volt: Az őrpárcsnoki versenyen az első díjat, egy cs. és kir. aranyat, mely a Ferencz József alap kamataiból folyósított, Horváth József kőmíves nyerte el. Ugyanitt a második díjat 2 db. 2 frtos tallért Vass György, a harmadik díjat, 4 koronát, Véghe Lajos, a negyediket, szintén 4 koronát Szénási Gábor. A mászó versenyre jelentkezők közül az első díjat 2 tallért, Dézsi István szürszabó nyerte; a többi díj nem adatott ki. A szivatyu verseny első díjat, 4 koronát, Kiss Bálint nyerte, a második díjat pedig, 1 tallért, Fiáth Ferencz. A verseny befejezése után az egylet tagjai zárt sorokban, elől a zenekarral visszatértek a tűzoltó laktanyába.

— **Hymen.** Gottlieb Emil, Áron Miksa helybeli czég könyvvezetője tegnap vasárnap váltott jegyét Fischer Gizella kisasszonnyal, Krausz S. helybeli kerekedő szép és kedves leányával.

— **Esküvő.** Diszes esküvő folyt le tegnap délután a ref. nagytemplomban Rádeczky József helybeli jó hírnevű, tevékeny ifju kereskedő esküdtött örök hűséget Jobbágy Imre helybeli iparos, az iparoskör alelnöke kedves szép leányával Eszike kisasszonnyal. Az eskütést Dicsőfi József lelkész végezte, ki szép beszédet intézett az ifju párhoz. A szertartást nagy közönség nézte végig.

— **A Gönczy-egylet** tegnap látogatott közgyűlést tartott az „Otthon“ helyiségében. Legfontosabb tárgya volt dr. Sichernmann Adolf orvos felolvasása az iskolás gyermekek testi fejlődéséről. A speciálista felolvasó azt indítványozta, hogy tanulságos volna ha legalább is tízezer tanuón a mellkas fejlődésének megállapítása végett iskolai év elején és végén méretek eszközöltetnének. A gyűlés ezt helyeselte; azonban azzal az észrevétellel, hogy ezek a mérések csak akkor vezetnének kellő eredményre, ha azok az egész országban történnének. Mert csak így volna levonható az a consequentia, hogy mi volna a tanítók hivatása, a tanulók testi és szellemi fejlesztésének összhangzatos vezetése körül.

— **A kézi ügyesség tanítása** Hajdúvármegye iskoláiban immár teljesen biztosítva van. A kormány 1750 frt állami segélyt utalványozott az első kiadások fedezésére. A jövő évben tehát hat hetes tanfolyam rendeztetik Debreczenben a tanítók részére. Tizenöt tanító szálást és egy frt napdíjat kap a tanítójam ideje alatt s tizenöt iskola teljes felszerelést a kézi ügyesség tanításához.

— **Utóállítás.** A 39. gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságának csapó utczai épületében ma délelőtt utóállítás tartott, melynek elnöke a polgári hatóság részéről Simonffy Gyula tb. tanácsnok főszállásbiztos volt, katonai részről pedig Rádeczky László cs. és kir. közös hadseregbeli százados. Előállított egy apa, ki munkaképtelensége folytán besorott fiát mentesíteni óhajtá. A munkaképtelen atya ohajtása teljesül.

— **A telefon-hálózatba** a hó folyamán belepétek Biedermann E és fia posztókereskedő czég, dr. Löfkovits Márton ügyvédi irodája, Bechert Manó irodája, Parragu Mór gőzmalma, Konfsek Géza fűszer és magkereskedése, Ullmann Károly „Bpest“ vendéglő tulajdonosa.

— **Szomorú bucsulevél.** Seress István 51 éves csizmadia, tegnap éjjel 2 órakor csapó utczai 582. szám alatti lakásáról minden szó nélkül eltávozott, feleségének és két gyermekének a következő levelet hagyván hátra: „Bucus levél Szeretett kedves nőm és két kedves gyermekem, isten veletek. Bocsásatok meg nekem tudom, hogy hibás vagyok, nagyon megbántottalak benneteket, szeretett két gyermekem, vigasztaljátok kedves anyátokat, mert már én meg nem vigasztalhatlak benneteket. Hanem bízom az én jó istenemben. Köszöntöm a két bátyámat ugymint Ferencz és Sándor bátyámat hanem senki senkit ne okoljon, mert magam vagyok mindennek az oka. Még egyszer utoljára isten veletek, az istennek áldása kísérjen

benneteket szeretett kedves feleségem és két kedves gyermekem ugymint István és Rózám. Az istennek áldása maraggyon rajtatok isten veletek. Éngem pedig ne keressetek, mert éngem meg nem talál senkisé. A rendőrség nyomozza az elbusult embert, de még idáig nem akadt nyomába. Seres családja nem tudja, hogy a családfejeének mi oka lehetett erre a kétségbeesjtően gyanus elhatározásra.

— **A komikus szerencsétlensége** Rónaszéki Gusztáv a nemes, hü kebel Aradon is mély fájdalommal gondol vissza a kálvinista Rómára, mivel tehát nagyon szereti azt a várost, szereti az izletes malacz pecsenyét is, a melyre mindenkor ihletett lelkesedéssel gondol vissza.

Bezzeg megőrült, mikor néhány nap előtt, egy régi jó ismerőse, egy aradmegyei, de még nem öreg Constantin abbé feleségestül együtt meghívta a falujába malacz pecsenyére.

Még sötét reggel kelt föl feleségestül s csakhamar elindultak.

A piacon diplomáciai tárgyalást folytattak, fiakeren menjenek-e vagy lóvonaton.

— Fiakeren — szólt Rónaszéki a lelkesedés lázában.

— Lóvonaton, — józanítá ki az asszony. Rónaszéki az ő ismert flegmájával, rá szólt a kocsisra.

— Hová mennek ?

— A vasúthoz.

— Kiérünk ?

A kocsis büszke szeme végig sandalított a két gebén s önézettel szól :

— Csak bizza re á n k az ur.

Rónaszéki tehát feleségestül betelepedett az üveges bárkába.

Ez hajnalban történt. Fogvaczogató lidégben, még alig szürkült, a toronyóra sem látszott meg.

Nemsokára mozogni kezdett az üveges bárka.

Kiérvén a perronra, üres volt a pályaudvar. Csak egy embert látott, a ki a lámpákat oltogatta.

— A vonat . . .

— Elment.

— Mikor ?

— Félóra előtt.

— Hova ?

— Arra, — szólt a lámpagyújtogató s lábával kelet felé mutatott.

Künn a lóvonati kocsisbhoz :

— Maga megcsalt.

— Én ?

— Azt mondta kiérünk . . .

— Hát nem kiértek a tekintetes urék. Hiszen ez a vasút.

A komikusból ezuttal az igazi fájdalom hangja szólalt meg.

— Elhiszem, hogy ez a vasút, — de hol maradt most a sült malacz ? . . .

Távirat.

(A „Debreczeni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, november 6.

Az udvar.

— Érkezett d. u. 3 óra 30 p. —

A király ma délután a minisztertanácsban elnököl, este egész udvarával elutazik. A királyné még Budapesten marad.

Országgyűlési hírek.

(Érk. d. u. 3 ó. 50 perczkor)

A mai ülésben több törvényjavaslat elfogadtatott, miután a Budapest előljárásgairól szóló törvényjavaslatot letárgyalták. A képviselőház elnöke tegnap tanácskozott a pártvezérekkel, a budget gyors letárgyalása ügyében, melynek eredményeké az elnök indítványt fog tenni, hogy az ülések délután 3 óráig tartsanak.

A polgári házasság.

— Érk. d. u. 3 óra 50 p. —

Ma 5 felsége elnöklete alatt kormánytanács tartatik, melyen a polgári házasságról szóló törvényjavaslat is szóba kerül.

Egy házasság a II. császárság alatt.

Malot Hectortól.

MÁSODIK KÖTET.

(Folytatás)

56.

XXIII.

— Szokás, mondás, mert annyi bizonyos, hogy ha Donisné látom az ön karjaiban, vagy ha egy levelét hozná el nekem, kényszerülve volna eszem ez erőszaknak engedni. Az kézzelfogható előtt, hacsak roszakaratból nem, másképp nem lehet szemet hunyni.

— Donisné nem szokott irni.

— Lásza, az első szóra már ellenvetés.

Miért nem mondja mindjárt azt is, hogy nem szokása önt egész Bordeaux jelenlétében karjaiba zárni? Egy nő, a ki szeret, ir, legyen az bármily okos, mindig akad olyan körülmény melyben akarata ellen is kényszerítve van irni, nem mondom, hogy leveleket, hanem két sorbó; álló levélkéket, melyeket parányi borítékból rejtenek és titokban ügyesen oda csuszatják, majd egy találka miatt, majd csak épen azért, hogy egymásnak elmondhassák azt, hogy szeretnek. Ezek a levélkék annál többet mondanak, mentől rövidebbek.

— Midőn Donisné hozzám ilyen fajta levélkéket ir, a mi mentől ritkábban történik, ő azokat mindig visszakéri elégetés végett. Igen fél, hogy bajba viszi, s egy levél könnyen elveszhet.

— Ugyan menjen! Nem ismerem egy Donisné, mint ön, de én őt olyan nőnek tartom, kinek szive van. Ha szeretője volna, írna neki. Ő nem az az asszony, a ki leveleit visszakérné. Midőn egy férfinak írunk, ez azért van, mert szeretjük őt; s ha szeretjük, becsüljük is; levelek visszakérése biza matlanság s a becsülésnek megszünte lenne. Különben, ha egy nő nem becsüli annyira egy férfit, hogy a hozzá irt leveleket nála hagyja, megérdemli, hogy ez a férfi semmi kimérettel ne legyen iránta s drágán fizettesse meg vele óvatosságát. Ha Donisné irt volna önnek, úgy önnek meglennének levelei; én őt szenvedélyes nőnek tartom, s nem olyan, a ki szerelmének esélyeit és veszedelmét hidegen számítaná.

Méziotte pár pillanatig szótlán maradt, aztán hirtelen felkelt.

— V rako zhat reám? szólt.

— A meddig kívánja.

— Tehát egy negyedórát kérek öntől, és vissza fogok térni.

— Roszul érzi magát?

— Nem, haza megyek és vissza térök.

Sietve elment; annyira meg volt zavart, hogy ott felejté botját azon a butoron, a melyre letette, azt a híres palczát, melytől soha sem volt meg, s mely vele egy testből lát-zék lenni.

Sainte Austreberthe követte őt, és az előszobában az őt kiszolgáló inasokhoz fordult:

— Van itt közeliben egy fényképész?

— Igen vicomte ur, egészen közel, Esprit des Lois utcában.

Sainte Austreberthe aig volt őt perczig oda.

— Méziotte ur azonnal vissza fog jönni, mondá az inasnak, ha körülbelül öt perce lesz, hogy nálam van jöjjön be s mondja hangosan, hogy főnök ur engem magához kéret rögtön: érti? rögtön!

Méziotte vissztért, mielőtt a kitűzött negyed óra lefolyt volna.

— Fogja, szólt Sainte Austreberthenek egy piciny összehajtott papirszeletet nyujtva.

A Sainte Austreberthenek nyujtott papirszelet sem levél sem levélke alakjával nem birt s inkább olyan volt, mint egy cigarettre vagy valami másnak készítéséhez összesodrott papirdarab. Sainte Austreberthe felnyitotta. Rendkívül finom angol vonásokkal irt hat sort tartalmazott

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* Pályaválasztás.

Miután reményteljes csemetéje sikerrel letette az érettségi vizsgát X ur, a boldog apa, családai tanácsban kezdte tárgyalni, hogy fia milyen pályára lépjen.

— Csináljon pénztárost belőle! tanácsolja az egyik házibarád.

— Nem lehet, válaszol X ur percznyi gondolkodás után, fiam nagyon hamar megkapja a tengeri betegséget.

*

* Az időjárás szatirája.

J o g á s z : „Mennyi szatira van az öreg napban, ki hitte volna? Most év elején, mikor van még pénz is, téli kabát is, milyen melegen süt...”

*

OH MÉRT OLY KÉSŐN...

Oh mért oly későn levelek hullása,

Daru távozása idején,

Mért nem találkoztam rózsanyíláskor,

Hajnalhasadáskor veled én!

Mért nem hallgathattuk édes kettesbe!

A pacsirtát lebe, te meg én?

Mért nem találkoztunk a forró vágyak

Az ifju álmok idején?

Kiss József.

*

* A kávét nagyban hamisítják az észak-amerikai egyesült államokban. Wiley washingtoni kémikus harmincz kereskedőtől vett valódinak állított nyers kávét, és a harminczből csak négyet talált hamisítatlannak. A többiben az idegen anyag 50 sőt több %-ot is tett, egy próbában pedig a kávének nyoma sem volt. Még inkább hamisítják a pörkölt szemes kávét, mert az anyag, melyből a szemeket készítik, rendkívül olcsó, s így a foglalkozás igen jövedelmes. A hamisított kávészemekben természetesen egyetlen alkotó rész sincs a kávéből, sőt még az illatuk és ízük sem emlékeztet a kávéra.

Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvénytől mint telekkönyvi hatóságnál f. évi október 28-tól november 4-ig. 1. Szele Lajos és neje Nagy Julianna veszik, Szilágyi Gábor morgó utca 624 sz. házát 850 frtért. 2. Szabó Mihály és neje Villás Julianna veszik, Erdélyi István és társai rucza utca 1967 sz. házát 2750 frtért. 3. Szilágyi Péter és neje Fehér Julianna veszik, Erdélyi György és neje Nagy Julianna csapó kerti szőlőjét 270 frtért. 4. Kerékgyártó Mihály veszi, Halgató Zsuzsanna Kerékgyártó Mihályné tizenhárom város 1679 sz. házát és ondódi földét 1/4 rész illetőséget ajándékozás címén 500 frt értékben. 5. Kis László veszi, Szodrai István csillag utca 2690 sz. házát 2000 frtért. 6. Bacsonyi Ferenczné Szabó Klára veszik, Károly Lajosné Csapó Mária csapó kerti szőlője egyrészét 620 frtért. 7. Altmann Sámuel veszi, özv. Altmann Józsefné Kohn Regina gyám elepi tanya birtok illetőséget 3000 frtért. 8. Dobi János és neje Albert Julianna veszik, Kis István és neje Lugosi Julianna új földét 595 ft 22 krért. 9. Török Bálint és neje Juhász Julianna veszik, Rizu György és neje Kis Eszter ondódi földét 2000 frtért. 10. Balogh Mihály veszi, özv. Kovács Lajosné posta kerti szőlőjét 2000 frtért.

A kis lutri huzásai.

— November 4-én. —

Bécs	70	55	3	52	63
Grác	59	54	51	87	10
Temesvár	7	8	53	79	80

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. nov. 6-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	115.25	115.55
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	126.50	127.50
„ koronajárdék 4%	—	—	93.25	93.75
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	99.75	100.05
Osztrák aranyjárdék 4%	—	—	119.—	119.50
Egyes állam kötvény 4 1/2%	—	—	96.25	96.75
Tisza-szegedi 4,1%-os nyereségsorsjegy	—	—	141.50	142.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	—	409.—	409.50
Osztrák hitelrészvény	—	—	333.30	333.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	—	114.25	114.85

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	126.50	127.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	114.75	115.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.75	12.25
Osztrák „ „ „	18.50	19.—
Olasz „ „ „	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	8.50	9.—
Jó-sziv „ „ „	2.90	3.20

Pénznomok:

Cs. és kir. arany	—	—	5.90	6.04
20 márkás arany	—	—	12.50	12.52
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	10.08	10.12
Sovereignes	—	—	12.71	12.77

Debreczeni városi színház.

Idény-bérlet 31. szám. II Kis bérlet 11. szám.

Páratlan.

Páratlan.

Hétfőn, november 6-án:

A háromszéki leányok.

Eredeti népszimű 3 szakaszban, dalokkal. Jókai Mór után írta: Szigligeti Ede. Zenéjét szerkesztette Erkel Gyula.

Kedden, november 7-én:

itt először:

S O D O M A

PUSZTULÁSA.

Szimű 5 felvonásban. Irta Sudermann H. Fordította Fáy J. Béla.

Személyek:

Jankow, tejszövetkezeti felügyelő	Sándor Emil
Mária, neje	Lubrinez Julia
Willi, fiok festő	Csikó László
Barczinowszky Jaques tőzsér	Püspöki Imre
Adah, neje	Ardai Ida
Kitti, ennek unokahuga	Cserny B.
Drobisch, egészségügyi tanácsos	Némethi József
Riemann tanár festő	Hevesi Gábor
Dr. Weisse író	Andorfi Péter
Mayer Siegfried	Halmi L.
Maye né	Kiss Irén.
Schönleinné	Borcainé
Dr. Süskind Brunó k. b. referennárius	Arday
Krammer tanárjelölt	Tapolczai Dezső
Klárka Janikow nevelt leánya	Bogyó Ilonka
Theodor } iskolás fiuk	Nádasi József
Louis }	Tihanyi K.
Fritz }	
Róza Adah komornája	Panyitzky Irma
Minna eseléd Janikownál	Csikó Anna

Inasok, vendégek. Történi: Berlinben a jelenkorban.

Szerdán, november 8-án:

Komáromi Mariska urnő a népszínház művésznőjének I. vendégfőléptével páratlan bérletben reádes helyárrakkal

A MADARÁSZ.

Zeller operettje.

Jegyek ezen előadásra már ma válthatók a színház pénztáránál.

M Ü S O R:

Hétfőn nov. 6-án: A háromszéki leányok (Szigligeti népsziműve dalokkal és tánczzal;

Kedden nov. 7-én S o d o m a p u s z t u l á s a (Sudermann nagyhatású sziműve itt először),

Szerdán nov. 8-án V á l j u n k e l. (vigjáték).

Csütörtökön nov. 9-én Katona József emlékére diszeledásul „Bánk bán”.

Pénteken nov. 10-én Színházi képtelenségek énekes bohózat — fél-helyárakkal — népelőadásul.

Szombaton nov. 11-én A szultán (Verő operettje új díszletekkel és jelmezekkel.)

Vasárnap nov. 12-én Ugyanaz.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

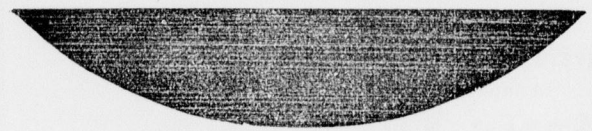
Felolós szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Kardos Lászlónál
Kossuth-utca.

Női kézi munkák
és pedig a legszebb és legujabb
ó német lyukas szegélyes
minden nagyságu
TÁLCZA KENDŐK,
ASZTAL FÜTŐK,
KREDENCZ TERITŐK,
asztalka és varrógép takarók,
láncz és keresztöltéssel,
egész színválaszték jó mosatu
HIMZŐ SELYEMBŐL,
és **PAMUTBŐL.**

A Bánkon
egy 15 boglyás kaszálló
34 hold
kiadó
vagy örök áron
eladó.

Értekezhetni Péterfia 813 sz.
a tulajdonossal.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
melegen ajánljuk tisztelt olvasóink
figyelmébe
Egger díjjutalmazott
biztos hatásu
mell-pasztilláit.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos
eredeti dobozokban a monarchia
valamennyi gyógyszerárában
valamint az
EGGER L. FIA
gyógyszerkülönlegességi gyárában
Bécs-Nussdorf.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

**Egy első francia cognacház
vezérképviseletése**

Debreczen és környéke számára képviselőt
keres jó jutalék mellett. Ajánlatokat továbbít
"Lucrativ" alatt **Dukes M.** hirdetési
irodája Bécs, Wollzeile 6.

Debreczenben
a Széchenyi-utca 1805. szám alatt levő

„AMBRUS“-féle ház
és külön hozzá tartozó ondódi föld
f. évi november hó 7-én délután 3 órakor
kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság
árverési termében

Önkénytos árverésen
el fog adatni, mely árverésre a venni szándé-
kozók ezeannel meghivatnak.
Az árverési feltételek a kir. törvényszék-
nél megtekinthetők.

Az összes orvosi tudományok tudora
Dr. Borbély Imre

specziális fogorvos
lakását f. hó 1-től
a **RANUNKE**-féle háztól a
HAJDU GYULA-féle házba
(Piac és Csapó utca sarkán, szembe a
Bika-szállodával) I. emelet tette át. —
Kapu bejárat a csapó utcáról.

Rendel: d. e. 8-12-ig.
d. u. 2-5 ig.

Szürszabóknak.

A legjobb és legolcsóbb
erdélyi szürposztót
lehet kapni első kézből
HERBERTH MIHÁLY
szám 100
Nagy-Disznódon.

SZÖNYEGEK,
függönyök,
ágy- és asztal-terítők,
butórszövetek, viaszkos vásznak
takarók és löpökróczok
SZABÓ LAJOS FIAI czégnél.

Csak akkor valódi, ha a
háromszögű palack az itt levő sza-
gaggal (vörös és fekete nyomás sárga
papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle
valódi, tisztított
DORSCH MÁJOLAJ
(törvényesen védett kiállításban)
Maager Vilmostól
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgálta
tott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekek
nek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama
esetknél, melveknél az orvos az egész testi szer-
vezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test
súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint
általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy
üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban
Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3. valamint az osztr.
magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.
DEBRECZENBEN: Mihálovits Istvan dr. Rothschenk
Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Riekl József
Zelmos, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és fő-
elárusítás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER**
VILMOS Bécs. III/3., Heumarkt 3.
Utánzások törvény útján üldöztetnek.

Jutányos, szabott áron
kaphatók

Szabó Lajos fiai
cégnél:

Divatos női ruházatok,
Francia flanelek, Kasán, Moldon,
legujabb flanel, selyem és bársony

BLUZOK,
szines és fekete selymek,
mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők,
Gyermek ruháskák és felöltők,

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,
ujjasok és nadrágok
téli harisnyák, keztük.

Az idén szép raktárt tartunk:
Brassói és Gácsai posztokban.

KLYTHIA A bőr
ápolására.
Az arczzsin finomítá-
sára és szépítésére **ZSIRPOR**

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor.
Chemikailag megvizsgálva és jónak találva.

Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Hölgyektől elősmerő nyilatkozatok.

Taussig Gottlieb

Finom toilette
szappanok

és
parfümek

gyára,
főraktár:

WIEN,
I. Wollzelle Nr. 3.

Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-zinházi színésznő Bécsben.
Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.

Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.

Pálmay Ilka, színésznő a „Theater an der Wien“ színházban.

Odilon Heléna, színésznő a német népszínháznál Bécsben.

Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.

Kapható Debreczenben:

BAUM MIKSA áruházában
és a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésekben.

Eszenoziaikat

rum, cognac, mindennemű szeszes italok asztali likörök
és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére
a legkitűnőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta eceteszen-
cziát kellemes ízű borecset és közönséges ecetek gyártá-
sához. Leírások és használati utasítások ingyen mellé-
keltetnek.

Kiváló eredményért kezeskedem.

Árlistát bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenoziaikat-különlegességek gyára

P R Á G.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“ kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“

NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabb a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitűnőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr“ részére

hirdetéseket olcsón elvállal.